

Udskriftsdato: 3. januar 2026

VEJ nr 9481 af 31/05/2017 (Gældende)

Vejledning om meritvurdering i speciallægeuddannelsen

Ministerium: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journalnummer: Sundheds- og Ældremin.,
Sundhedsstyrelsen, j.nr. 2-1012-261/1

Vejledning om meritvurdering i speciallægeuddannelsen

1 Indledning

I henhold til § 14 i bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007 om uddannelse af speciallæger vurderer de Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse indhold og varighed af ansættelser, som danske eller udenlandske læger ønsker, skal indgå i vurderingen af deres uddannelsesforløb og fastlægger herefter hvorvidt og i hvilket omfang uddannelsesforløbet vil kunne forkortes.

Formålet med denne vejledning er at give en oversigt over regler for vurdering og overførsel af merit i medfør af 2003-uddannelsesordningen, meritoverførsel fra klassificerede uddannelsesstillinger gennemført under 1996-ordningen og merit fra uddannelse i udlandet.

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse orienterer Styrelsen for Patientsikkerhed om meritvurderingsafgørelser.

2. Meritvurdering af kompetencer opnået i Danmark

Ved meritvurdering foretages et konkret skøn over, hvilke kompetencer fra specialets gældende målbeskrivelse, den uddannelsessøgende læge har erhvervet i sit tidligere uddannelsesforløb. Meritvurdering foretages af de Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse. Ansøgning sendes til det regionale videreuddannelsessekretariat, der forestår sagsbehandlingen i samarbejde med videreuddannelsesregionens faglige rådgivere.

2.1 Meritvurdering af kompetencer opnået i Danmark i 2003-ordningen

Overførsel af kompetencer og eventuel forkortelse af uddannelsesforløb kan efter konkret vurdering finde sted, såfremt kompetencer i et uddannelsesforløb dækker kravene i et andet uddannelsesforløb i følgende tilfælde:

- Fra introduktionsforløb i et speciale til introduktionsforløb i andet speciale
- Fra introduktionsforløb i et speciale til hoveduddannelsesforløb i andet speciale. Kompetencer opnået i introduktionsstillinger på intern medicinske afdelinger kan ikke meritoverføres til den fælles grunduddannelse i de intern medicinske specialers hoveduddannelse.
- Fra hoveduddannelsesforløb i et speciale til introduktionsforløb eller hoveduddannelsesforløb i andet speciale.

Meritvurdering kan udelukkende finde sted fra stillinger, der er godkendt til uddannelse (klassificerede stillinger).

For speciallæger i dansk speciale kan der højst gives merit svarende til halvdelen af varigheden i et andet speciale (tiden af introduktions- plus hoveduddannelsen), jf. § 14, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007 om uddannelse af speciallæger, som ændret ved bekendtgørelse nr. 163 af 2. februar 2017. Alle med en dansk speciallægeanerkendelse er således omfattet af ændringen, der er baseret på Europa-Parlamentets- og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer – ændringen betegnes efterfølgende ”50 procent meritreglen”.

2.2 Meritvurdering af ansættelser fra tidligere uddannelsesordning (1996-uddannelsesordningen)

- Fra klassificerede stillinger, introduktionsuddannelse og undervisningsstilling til samme speciales introduktionsforløb i 2003-uddannelsesordningen.
- Fra klassificerede stillinger efter påbegyndt undervisningsstilling til samme speciales hoveduddannelsesforløb i 2003-uddannelsesordningen.
- Fra klassificerede stillinger gennemført efter tilladelse til selvstændigt virke til hoveduddannelsesforløb i 2003-uddannelsesordningen i andet speciale. Kompetencer opnået i introduktionsstillinger i intern medicin kan ikke meritoverføres til den fælles grunduddannelse i intern medicinske specialers hoved-

uddannelse, da denne grunduddannelse er en integreret del af hoveduddannelsen – og ikke har karakter af »andet speciale«.

Meritvurderingen og den eventuelle afkortelse af efterfølgende forløb foretages på baggrund af relevant dokumentation.

En eventuel afkortelse kan ikke overstige varigheden af den meritvurderede 1996-ansættelse, og den samlede hoveduddannelse kan ikke være mindre end varigheden af et ordinært 2003-hoveduddannelsesforløb i det pågældende speciale.

Den samlede fordeling mellem afdelinger med hovedfunktion og afdelinger med specialiseret funktion skal svare til ordinære 2003 hoveduddannelsesforløb i det pågældende speciale.

2.2.1 Intern medicinske og kirurgiske specialer

Læger, der har en gennemført og godkendt undervisningsstilling efter 1996-uddannelsesordningen, kan opnå speciallægeanerkendelse i henhold til 2003-uddannelsesordningen inden for et af de intern medicinske eller kirurgiske specialer. Der kræves ansættelse i et uddannelsesforløb, der omfatter i alt 36 måneders ansættelse på afdelinger, der indgår i hoveduddannelsen i det pågældende speciale efter 2003-uddannelsesordningen. Ansættelsesforløbet skal omfatte mindst to afdelinger og sammensættes således, at ansættelse på afdeling med specialiseret funktion indgår i samme grad som ved ordinært hoveduddannelsesforløb i henhold til 2003-uddannelsesordningen. Det konkrete uddannelsesforløb skal godkendes af det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse. Uddannelsesforløbet skal opfylde kravene i gældende bekendtgørelse om uddannelse af speciallæger.

3. Meritvurdering af kompetencer opnået i udlandet

Ansøgning om vurdering af udenlandsk ansættelse kan først ske efter opnået ret til selvstændigt virke som læge. Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse kan vælge at foretage meritvurderingen før eller i et uddannelsesforløb.

For læger, der allerede har gennemført en speciallægeuddannelse, som anført i punkt 5.1.3 i bilag V til Europa-Parlamentets- og Rådets direktiv 2005/36/EF om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer, og som søger om merit til gennemførelse af en speciallægeuddannelse i andet speciale, som er nævnt i direktivets punkt 5.1.3 i bilag V, kan der gives merit svarende til højst halvdelen af minimumsvarigheden af den pågældende speciallægeuddannelse - omtales i det efterfølgende som ”50 procent meritreglen”.

Reglen gælder for læger, som er omfattet af direktiv 2005/36/EF. Læger fra tredjelande er ikke omfattet af reglen, med mindre uddannelsesbeviset er anerkendt i et andet EU/EØS- land og lægen har mindst 3 års erhvervserfaring. Tredjelandslæger, som ikke er omfattet af direktivet, behandles efter reglerne i BEK nr. 1372 af 09/12/2010 om autorisation af læger, der er statsborger i og/eller uddannet i lande udenfor EU/EØS.

I Tabel 1 ses en oversigt over hvilke dansk uddannede og udenlandsk uddannede læger og speciallæger, der er omfattet af den i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF fastsatte ramme om ikke at overføre mere end halvdelen af minimumsvarigheden af den pågældende speciallægeuddannelse til en speciallægeuddannelse i andet speciale. Når en speciallægeuddannelse skal vurderes med henblik på overførsel af kompetencer og eventuel forkortelse af en speciallægeuddannelse i andet speciale, skal det således først fastlægges om den pågældende er omfattet af ”50 procent meritreglen”.

Tabel 1. Oversigt over hvilke læger, der er omfattet af ”50 procent meritreglen”

1. Dansk uddannet læge (grunduddannelse)

1A	Dansk uddannet læge med en speciallægeuddannelse fra andet EU/EØS-land	Omfattet af 50 procent meritreglen
1B	Dansk uddannet læge med en speciallægeuddannelse fra et land uden for EU/EØS ¹⁾ - se dog punkt 1C	Ikke omfattet af 50 procent meritreglen
1C	Dansk uddannet læge med en speciallægeuddannelse fra et land uden for EU/ EØS ¹⁾ og hvis uddannelsesbevis er anerkendt i et andet EU/EØS-land og mindst 3 års erhvervserfaring	Omfattet af 50 procent meritreglen
2. Dansk uddannet speciallæge		
2A	Dansk uddannet speciallæge uafhængig af grunduddannelsesland og statsborgerskab	Omfattet af 50 procent meritreglen se kapitel 2.1
3. Speciallæge fra EU/EØS¹⁾		
3A	Uddannet som læge og speciallæge i et andet EU/EØS land	Omfattet af 50 procent meritreglen
3B	Uddannet som læge i et land uden for EU/EØS og speciallæge i et andet EU/EØS land	Omfattet af 50 procent meritreglen
4. Speciallæge fra et land uden for EU/EØS		
4A	Uddannet som læge og speciallæge i et land uden for EU/EØS	Ikke omfattet af 50 procent meritreglen
4B	Uddannet som læge i EU/EØS og speciallæge i et land uden for EU/EØS - se dog punkt 4C	Ikke omfattet af 50 procent meritreglen
4C	Statsborgere i et andet EU/EØS land med speciallægeuddannelse fra tredjeland og hvis uddannelsesbevis er anerkendt i et andet EU/EØS-land og mindst 3 års erhvervserfaring	Omfattet af 50 procent meritreglen

1) Speciallægeuddannelsen er omfattet af Direktivet 2005/36/EF og indgår i direktivets punkt 5.1.3 i bilag V

3.1 Vurdering af allerede opnåede kompetencer

- Introduktionsuddannelse: Det vurderes, hvilke af de krævede kompetencer i specialets målbeskrivelse ansøger har opnået i udlandet. Hvis ansøgeren har opnået alle kompetencer og har haft mindst 12 måneders ansættelse, gives merit svarende til introduktionsstilling. For almen medicin dog 6 måneder, såfremt 6 måneders ansættelse i almen praksis har fundet sted under den kliniske basisuddannelse eller tilsvarende.
- Hoveduddannelse: Det vurderes, hvilke af de krævede kompetencer i specialets målbeskrivelse for hoveduddannelsen ansøger har opnået i udlandet
 - Såfremt lægen skal søge og opnå et hoveduddannelsesforløb, inden meritvurderingen foretages, kan ansøgning om dispensation fra tidsfristen være nødvendig, henholdsvis for læger med opnået tilladelse til selvstændigt virke som læge på andet grundlag end klinisk basisuddannelse, hvor hoveduddannelsen skal være påbegyndt senest 5 år efter opnået tilladelse til selvstændigt virke som læge, eller hvor hoveduddannelsen skal være påbegyndt senest 6 år efter første ansættelsesdag i KBU.

- Ansøgerens teoretiske uddannelse og forskningstræning vurderes. SOL 2 kurset, som afholdes af Sundhedsstyrelsen, skal gennemføres af samtlige udenlandske læger, før de opnår dansk speciallæge-
anerkendelse.
- Der tages samlet stilling til hvilken klinisk og teoretisk uddannelse, der er nødvendig for, at ansøgeren kan opnå de manglende kompetencer og varigheden af et reduceret uddannelsesforløb.

3.2 Meritvurdering foretaget før ansættelse

Såfremt en meritvurdering er foretaget før ansættelse i et hoveduddannelsesforløb gælder følgende:

- 1) Meritvurderingen af den udenlandske ansættelse foretages med henblik på, at lægen kan fortsætte i samme speciale.
 - a) Hvis lægen mangler 50 % eller mindre end 50 % af varigheden af den samlede uddannelsestid¹⁾ for at kunne erhverve resterende kompetencer i samme speciale, kan lægen, hvis Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse finder det hensigtsmæssigt, selv tilvejebringe et ansættelsesforløb i specialet. De Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse skal godkende uddannelsesforløbet og sikre, at der foreligger et godkendt uddannelsesprogram for forløbet.
 - b) Hvis lægen mangler mere end 50 % af varigheden af den samlede uddannelsestid skal lægen søge ansættelse i et hoveduddannelsesforløb.
- 2) Meritvurderingen af den udenlandske ansættelse foretages med henblik på, at lægen kan fortsætte i andet speciale. Hvis lægen er omfattet af ”50 procent meritreglen”, jf. tabel 1, kan maksimalt reduceres 50 % af varigheden i andet speciale.
 - a) Hvis lægen mangler 50 % eller mindre af varigheden af den samlede uddannelsestid for at kunne erhverve resterende kompetencer i andet speciale, kan lægen, hvis Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse finder det hensigtsmæssigt, selv tilvejebringe et ansættelsesforløb i specialet. De Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse skal godkende uddannelsesforløbet og sikre, at der foreligger et godkendt uddannelsesprogram for forløbet.
 - b) Hvis lægen mangler mere end 50 % af varigheden af den samlede uddannelsestid, skal lægen søge ansættelse i et hoveduddannelsesforløb.
- 3) Meritvurderingen af den udenlandske ansættelse foretages med henblik på, at lægen kan fortsætte i andet speciale. Hvis lægen ikke er omfattet af ”50 procent meritreglen”, jf. tabel 1, gælder beskrivelsen under punkterne 1a og 1b ovenfor.

Er der tvivl om dele af dokumentationen, eller kan ansøger ikke fremskaffe denne, må det vurderes, om ansøger kan indgå i en meritvurderingsansættelse, jf. afsnit 3.2 eller om ansøgningen skal afvises.

3.3 Dokumentationskrav

Ved vurdering af udenlandske ansættelser skal foreligge:

- Oplysning om ansøgerens navn, ønsket speciale, hidtidige uddannelse og evt. akademisk grad herunder postgraduate kurser.
- Oplysning om ansættelser med angivelse af: sygehusets navn og adresse samt grundig beskrivelse af de relevante afdelinger, afdelingens funktioner, patientunderlag samt antallet af speciallæger og øvrige lægelige stab. Ansættelsesperiode og ugentlig arbejdstid. Stillingsbetegnelse og arbejdsopgaver.
- I det omfang, der foreligger et uddannelsesprogram, skal dette medfølge i engelsk eller dansk oversættelse.
- I det omfang, der foreligger dokumentation for opnåede kompetencer, skal dette vedlægges.
- Dokumentation for vejledning og supervision.
- Dokumentation for gennemførte ansættelser skal vedlægges.
- Autoriseret oversættelse af dokumentation kan forlanges.

3.4 Meritvurderingsansættelse

Hvis det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse, på baggrund af faglig rådgivning, vurderer, at ansøgerens kompetencer bør vurderes i et ansættelsesforløb, må lægen eventuelt i samarbejde med Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse selv tilvejebringe en ansættelse i specialet. De Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse sikrer, at der foreligger et godkendt uddannelsesprogram for meritvurderingsansættelsen.

Ansøger skal vurderes efter højst 6 måneder med henblik på en vurdering af, hvilke kompetencer, der er opnået. Der er tale om en første gangs vurdering, og meritvurderingsansættelsen kan herefter forlænges. Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse fastsætter herefter hvilke krav, der stilles til det resterende kliniske og teoretiske uddannelsesforløb, jf. kapitel 3.

Den samlede uddannelsestid, dvs. uddannelsesdele fra udlandet, som meritoverføres, evt. meritvurderingsansættelse eller evalueringsansættelse, jf. Bekendtgørelse nr. 1372 af 9. december 2010 om autorisation af læger, der er statsborger i og/eller uddannet i lande udenfor EU/EØS, og det planlagte forkortede uddannelsesforløb, skal mindst opfylde tidskravet i den danske speciallægeuddannelse.

3.5 Forhåndsgodkendelse af ansættelser i udlandet

Læger, med tilladelse til selvstændigt virke, kan få forhåndsgodkendt konkrete ansættelser i udlandet, således at de har en vis sikkerhed for, at ansættelsen kan indgå helt eller delvist i den danske speciallægeuddannelse, såfremt de planlagte kompetencer opnås og kan dokumenteres.

Forhåndsvurderingen foretages af det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse.

I forbindelse med forhåndsgodkendelsen skal det præciseres, hvilken dokumentation, ansøger efterfølgende skal fremsende til det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse. Der skal foreligge dokumentation for ansættelsens varighed og uddannelsesmæssige værdi, og der skal som udgangspunkt foreligge et af ansættelsesstedet udarbejdet uddannelsesprogram svarende til et tilsvarende dansk uddannelseselement.

Selv om der er givet afslag på forhåndsgodkendelse, kan der stadig efterfølgende søges om meritvurdering, jf. § 14, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 1257 af 25. oktober 2007. Er der fortsat tvivl om ansættelsens uddannelsesværdi, kan kompetencerne vurderes i en meritvurderingsansættelse.

3.6 Dokumentation af meritoverførte kompetencer

Ved ansøgning om speciallægeanerkendelse skal den uddannelsessøgende læge kunne dokumentere opnåede kompetencer. Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse skal derfor indsende skriftlig dokumentation til Styrelsen for Patientsikkerhed med angivelse af baggrunden for merit samt hvilke kompetencer, der er givet merit for samt eventuel reduktion af varigheden af speciallægeuddannelsen (introduktions- og hoveduddannelsen) i Danmark.

4. Ikrafttræden

Denne vejledning er gældende fra 3. juni 2017 og samtidig ophæves vejledning 9058 af 19/02/2013 om meritvurdering i speciallægeuddannelsen.

Sundhedsstyrelsen, den 31. maj 2017

SIGRID PAULSEN

/ Susanne Vinther Nielsen

- 1) Ved den samlede uddannelsestid forstås summen af varigheden af introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen i specialet.